

СТАНОВИЩЕ

от доц.д-р Христо Кожухаровд.м.

Катедра по психиатрия и медицинска психология
Медицински Университет - Варна

Относно: конкурс за заемане на длъжност “Професор”, обявен от МУ – Варна в област на висшето образование 3. **Социални, стопански и правни науки**, професионално направление 3.2. **Психология** и наименование на научната специалност **Медицинска психология**, за нуждите на Факултета по медицина, Катедра по психиатрия и медицинска психология и Първа психиатрична клиника към МБАЛ „Св. Марина” – ЕАД – Варна.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 36/16. 04. 2013 г.

На конкурса се явява единствен кандидат – **доц. Иванка Бончева Паунова, дпс.**

Доц. Бончева е родена на 10.02.1951 година. Завършва средно образование в гр. Варна – Първа езикова гимназия – немска паралелка. През 1974 г. завършва СУ „Климент Охридски” - София, специалност философия и специализация психология. След дипломирането започва работа в катедрата по психиатрия и медицинска психология на тогавашния Медицински Факултет – Варна, най-напред като психолог, а две години по-късно от май 1977г. – като научен сътрудник. В професионалния и преподавателския си път г-жа Бончева преминава различните степени на научен сътрудник и асистент до настоящата длъжност „доцент” в същата катедра.

През 2004 година тя защитава дисертационен труд за научно-образователната степен “Доктор”, а през 2006 г. е избрана за доцент.

И.Бончева представя в конкурса 43 реални публикации в 2 монографии, 14 глави от учебници и сборници в съавторство; 12 статии в съавторство в национални списания и 5 в списания в чужбина; 2 учебни помагала; над 23 участия с доклади и конференции в страната и в чужбина; с общ импакт фактор – 2,264.

Всички те отразяват натрупания в годините научно-теоретичен (концептуален) и научно-практически опит (на клиничен психолог и психотерапевт) на авторката.

Научните публикации на доц. Бончева могат да се разпределят както следва:

1. Монографии, учебници и учебни помагала – 5 броя и 1 учебник под печат (срок на издаване юли 2013). В тях тя има 12 глави, 7 от които са самостоятелно написани.
2. Публикации в български списания и сборници – 28 броя
3. Публикации в чуждестранни списания – 4 броя и 1 бр. под печат
4. Доклади изнесени на наши конференции и конгреси – 18 броя
5. Доклади изнесени на конгреси в чужбина – 5 броя.

Представената научна продукция е абсолютно достатъчна по обем за участие в конкурса .

Темите, по които доц. Бончева има разработки са:

А/ В областта на психодиагностиката

Проблематиката е разгледана в 8 от статиите. За пръв път у нас са диференцирани психологичните и психодинамичните аспекти на *психосоматичните болести* и на *соматоформните разстройства* в контекста на балансовия модел на Н. Песешкиан. Авторката умело поставя акцента върху разкриване на интрапсихичната динамика и социалното функциониране на болните.

Б/ В областта на превенция на психичното здраве:

Проучени са аспекти на значимостта на определени фактори за психичното състояние на работещи (*в психиатрията* – в 1 статия; *в донорството* – в 3 статии), на страдащите след загуба на близък поради смърт (в 4 статии), на *деца и юноши с агресивно поведение* (в 3 статии и 1 монография).

Трябва да се отбележи приноса на доц. Бончева , която за пръв път у нас проследява преживянето на близките на починали, като вниманието е насочено към възможностите за оказване на психологична помощ и подкрепа (кризисна интервенция).

Във втората подгрупа статии е научно обобщен натрупаният практически опит на авторката за подпомагане на деца с агресивно поведение, техните родители и учители.

В/ *Мирогледни/ концептуални статии*

Те отразяват мирогледния поглед на авторката, изработен в хода на дългогодишната професионална практика на клиничен психолог и психотерапевт .

Разработени са за пръв път у нас (4 статии) значими психологични аспекти на *професионалната идентичност на клиничния психолог и на психотерапевта*; разгледани са съдържателните аспекти на дългогодишното развитие на клиничната психология и позитивната психотерапия у нас; на *психологическата подготвеност на българина за влизане в Европейския съюз*.

Въз основа на собствената практика са разработени нови съдържателни аспекти на значимите за клиничната психологична и психотерапевтична практика понятия – „*Позитум*”, *салутогенеза*, *преживяване и психосоматично проявление* (3 статии).

Г/ В областта на практическата психотерапия 3 от статиите и 2 от книгите отразяват конкретния психотерапевтичен опит на авторката за работа с психологични проблеми на здрави и невротично болни пациенти. Самият хабилитационен труд отразява натрупания

19-годишния преподавателски опит като треньор по позитивна психотерапия и на тази база са изведени за пръв път в България необходимите етапи на професионална компетентност, през които следва да премине обучаващия се, независимо в коя психотерапевтична школа добива квалификацията си на психотерапевт. Поднесени са за пръв път у нас систематизирани 18-годишни данни относно влиянието на социалните условия върху промяната на психологичната проблематика у психотерапевтичния клиент. Това проучване е първо национално проучване в съответствие с директивите на Европейската Асоциация по Психотерапия.

Към значимостта на научните публикации на доц. Бончева следва да се добави изключителната ѝ ангажираност в израстване на младите кадри в областта на клиничната психология и психотерапия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Иванка Бончева, д.пс. е изграден специалист - клиничен психолог и психотерапевт с 38 годишен стаж в психиатричната практика и в преподаването на медицинска психология. Цялостната научна, преподавателска и практическа дейност на доц. Бончева ми дава основание да препоръчам на почитаемото жури да присъди на доц. Иванка Бончева, д.пс., академичната длъжност „професор”.

гр.Варна, 29.06.2013 г.

Изготвил становището:

доц.д-р Христо Кожухаров д.м.

